

ΛΕΝΑ ΚΙΚΙΔΟΥ

Il ciclo della Calamità

[*Ο κύκλος της καταστροφής*]

Μυθιστόρημα

ΚΕΔΡΟΣ

Κάθε γνήσιο αντίτυπο φέρει την υπογραφή της συγγραφέως.

Λένα Κικίδου: *Il ciclo della Calamità* [Ο κύκλος της καταστροφής]

ISBN 978-960-04-4876-4

Υπεύθυνη Τμήματος Επιμέλειας-Διόρθωσης: Μαρία Σπανάκη
Επιμέλεια-Διόρθωση: Βάσω Παπαχρήστου
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διόρθωση: Νικολέττα Δουλάμη

© Λένα Κικίδου, 2017

© Εκδόσεις Κέδρος Α.Ε., 2017

Κέδρος Εκδοτική Α.Ε.

Γ. Γενναδίου 3

Αθήνα 106 78

τηλ. 210 38 09 712-14 • φαξ 210 33 02 655

www.kedros.gr • www.facebook.com/kedros.gr

e-mail: books@kedros.gr

Εμείς οι άνθρωποι φοβόμαστε το θηρίο μέσα στον λύκο
επειδή δεν καταλαβαίνουμε το θηρίο μέσα μας.

Gerald Hausman - *Meditations with the Navajo* (1989)

Γαβίρ, 12 Μαΐου 1344

Αγαπημένον μου εξαδέλφον,

Ο πατέρας μιτάρμαρε με το ήραιο για να συνοδέψει τα εμπο-
ρεύματα - αυτών την φορά φέρνει μιταχαριμά και μεσάζι.
Ξέρεις ότι φοβάσαι μνην τον αγέφουν ή τον ρίζουν σε
τιμές οι Μογγόλοι εταίροι του. Αρμεί να δεις ήως τσακίνο
και μαζί του. Ορμημένοι από την ήρμυσμεία καταστάνουν
να μαλαδιάζουν για το ήως μιας «ήσμερσει». Σε νομίζω
να νιάρζουν άγροι άνθρωποι τόσο διαφορετικοί στον τρόπο
σκέψης από εμείς τους ής. Όσο ή αν ήξω ήν ήροήτα
ήν να τους καταλάβω, μου είναι αδύνατον.

Η μνητέρα αυτοφάσισε ότι ήα μου κάνει μαρό να μνηρι-
σω τον μωόρο ήρα ήου μου δίνεται ή ενιαίρια και - ήπως
αναγραφάινεται, ής αναπρινήεις ή αν ής ήξω, ήα
αναμασώ ή συμφορφή ή με τις αστανήεις ής ήσ-
τε - ήρην ής ής μου θυγαυόμην σε ένα μνηθούαγο
με μνήτε ροήης ής ής να με μνηθαίρε ή εμείνη
αίφαναί μου να μετάνει και να ρνηορπεί.

Κάνω ότι ήν ήμω. Κάνω. Μα ο νους μου ταξίδει.
Όσα μου ήεί φατάζουν ουτοίμα. Άνρες αγαυόη μνη

μες ή που δεν έχουν δει ποτέ. Προγενέστερες υμνές για τέλειες εντύσεις. Σύντομοι υποαφήμενες σε συντομοφους θάνατους in αδιαφορους.

Αντιν να είναι in ημιν μου;

Αφεισμεν in σε μια θηρα να δίνω διασας σε ασομα, τα οιοια να με μισούν για την μωντωμωμω μου θέσιν, μια το ήως να μαγειρέφουν in να μαγίσουν τα μαρμαρα, να ηω δύστυχομεν με μαίσιον ήου δε να με νοιάζεσαι και να έχει ερωμένες, κρυφές και φανερές, και μερικιά εξήγαφα να σεφιανίζον στο σήμα μου και εξή να σφαιριφέρμαι ηες και είναι μαζί δυσλογομω;

Εξυμνικά δεν ματαραθαίνω την ηυρέφια της οσαν ηροσθεσεί να με ηείσει μια το μέλλον μου. Για έναν θιο χωρίς ησάτος, με μόνο ενδιαφέρον να μάνω τα σεραβά μύαα. Αν είναι εσθ in ομογένεια, ηροσθη το μονασιακό ηερί, το οιοίο οαν οητες φορές έχει αναθεσεί ως ο ηροοησμός μου - αν δε συμφωνήσω να ηυμθεσώ ηροσθη μασεθόμε αιθό την ηατέρα.

Υηάρχουν σεφές ήου ηωδω... ηαμδευμεν.

Ηαρέω να ηελασώ μωτωντας το τοηιο, μια in ηηείσιν μέσα αιθό τα σενα ηαράσθηρα μου θαντασαι ηυμωρην, άδεια. Θρέψω αφροτες να θυνταίνον θοίντες ηημω με τα ματαφέ να μαίφερα μασεθασμένα ως την ηύατη τους. Θυνάινες να ηηέμων ματαθια μαθεσμενες στα σεμαηα των ματαθων

τους. Βόδια να οργώνουν ειλιπέδες ευκαίδεις γης και το ήρα
 στο να μινν τερεώνηει ήσσε. Δι άγροσε, ανεθεασμένη σε μια
 μαμνλα, μόντρα σην γέσση, η ματαία μου θνήτσει σσο
 χρυσάφι της άμμου. Βουνά, γόφοι, ήφειάδες, όρα άμυγλένια
 από τον άνεμο και ανέμωτά τους οάσεις και ναοι, με σμε
 ής σερφτές σεις άιρες, άθιερωμένοι σε στρογγυλοήσσω
 ήσους ήσους. Βούσμοι με τις μασσίμες τους χυμένοι σε βράκια
 να μαμνουν την βροχή σε μενύθην από νερομοροπινώτες.
 Μοναστήρια ριγυμένα σε δύσβατες οροσειρές.

Θέρω να δώσω μια, να ήμνώνηω από το αγουλι της
 μοίρας μου, να χαθώ στα δάσση όσην ο ήγχιος δεν άγγίζει
 το χυμια. Δι μίτω σε ένα ήσάφι και να ήμνω μύμια. Δι
 μινν έχω μορφήν ήσσε μακείς να μινν μίπορει να με ήσάσει.
 Θέρω, σαν μαραμένο ήσσορο, να τριφτώ στον άέρα και να
 ζεφύγω από την μιννέρα και τον ήάνατο.

Ήρνοι ήρες, ήδωμάδες, μιννες και το μόνο ήου όνα
 νάφης είναι ερεψωμένα μασσάματα και νευρές άφροινίες.
 Η άρπύσσια τρώει τα χυριά. Διουσιώνει χυρίς διαμυρισμ.
 Οι ήμφοροι ήου μιας αιωροπυθόνη ήσσοειναν σην μιννέρα
 να ήάροημε μαζί μιας μερμιά ορφανά. Διέμωσαν σσην
 άιρην του σάσθρου και ήερίψεναν. Διουσιώνη και βράμια
 έμπαζαν και ήψωναν τα χεράμια τους ήσος έφιάς. Μια η
 μιννέρα είτε όχι. ήάνα γέει όχι. Σε με άθιννει να μασε
 βάνω από την άμια, αν δεν έμιασσε μόνες. Φοβάται ότι οι

ζένοι δέρονται μαζί τους το σώμα του Δασκανά. Ειπμένει να
φορέω τον σταυρό μου και να προσευχηθώ. Με αναζητάει
να μου πω δίπλα της και να προσφέρω τα ίδια μυστικά
ρόγια μιάτε ηρωί, μιάτε θράϊν.

Αι εγώ αγείνω τα μάτια. Ήρηνω τα δάκρυα. Παραμαρξάνω
οίφωσι με αιωσεί να με δώσει.

Όχι από την αρρώστια.

Από την μινερά.

Και μου δώσει τον θάνατο και να με γυερωσει.

Ασθυνασεί.

Παραμαρξάνω διωκόν σου,
Εο «μινερό σου θάνατο»

*

interludio

San Francisco, 1905 (m)

Δεν είναι άσχημα εδώ τελικά. Κανείς δε θα του κάνει ερωτήσεις. Κανείς δε θα τον κατηγορήσει.

Στερέωσε την κούπα στο περβάζι κι έσυρε την πολυθρόνα κοντά στο παράθυρο. Του άρεσε να χαλαρώνει καθώς το λυκαυγές ροκάνιζε την ομίχλη που ανηφόριζε από το λιμάνι. Ήπιε μια γουλιά καφέ. Κάηκε. Ακούμπησε το φλιτζάνι στο μπράτσο του καθίσματος κι έκλεισε τα μάτια.

Είχαν περάσει δέκα χρόνια από την τελευταία φορά που φιλοξενήθηκε για καιρό σ' αυτό το σπίτι. Τότε, η θεία τραβολογούσε τη μάνα του από την κουζίνα στο καθιστικό, παλεύοντας να την πείσει ότι ο πατέρας του δεν ήταν κτήνος και μερικές σφαλιάρες δεν ήταν εκτός προγράμματος. *Μπούρδες*. Η θεία ήταν μια στερημένη γεροντοκόρη, αρραβωνιασμένη τρις και παντρεμένη ουδεμία, που προσπαθούσε όλη της τη ζωή να ολοκληρωθεί μέσα από τις σχέσεις των άλλων. Βολεμένη με την περιουσία του πατέρα της, μαθημένη μόνο να κριτικάρει. Το δέρμα της ανέδιδε μυρωδιά ναφθαλίνης και μαρμελάδας βερίκοκο και το στόμα της είχε μαγκώσει σε μόνιμη έκφραση αποστροφής. Τι θα μπορούσε να ξέρει;

Τα δάχτυλά του πήγαν στο πίσω μέρος του κρανίου του. Ψηλάφησε τη διχαλωτή ουλή από τη βάση του αυχένα ως την κορφή του κεφαλιού. Χαμογέλασε. Το χέρι του κατέβηκε στο Κολτ στον γοφό του. *Ποτέ ξανά*, σκέφτηκε κι άνοιξε τα μάτια.

Η καταχνιά ήταν ακόμα πηχτή, αλλά το βλέμμα του αναγνώριζε τα σημεία. Τα αγριόχορτα ξεμύτιζαν σαλεύοντας από την πάχνη. Έπρεπε να τα κόψει. Ο φράχτης είχε ξηλωθεί. Η μπογιά του φαγωμένη και το ξύλο του σαθρό. Σαν παρατημένη σιδηροτροχιά διέτρεχε τη μισή αυλή και χωνόταν στο διπλανό οικόπεδο.

Ένα σκυλί γάβγισε. Μια γάτα πήδηξε στα κεραμίδια.

Σηκώθηκε κι έμεινε να παρατηρεί το γειτονικό οίκημα: οι σανίδες του φουσκωμένες από την υγρασία, το παράπηγμα στο πίσω μέρος του κήπου μισογκρεμισμένο, τα σκαλιά της βεράντας βουλιαγμένα στο μέσον. Τα δύο οικοδομήματα κατέρρεαν παρέα.

Πόσα χρόνια είχαν περάσει από όταν είδε το κορίτσι με τα μαγεμένα μάτια να τρέχει με μια κορδέλα στο χέρι;

Πολλά.

Τόσα που ξεθώριασαν τη μνήμη, μα όχι και την ανάμνηση. Γιατί την άκουγε ακόμα να τραγουδάει, ψευδίζοντας με τα λειψά μπροστινά της δόντια. Ένα κόκκινο φουστάνι και μια χρυσή λωρίδα άνοιξης να κυματίζουν καταμεσής της αγριάδας, καταπίνοντας σύννεφα και προβλήματα, πιτσιλώντας τη γη, αγάπη.

Τον είχε προσέξει σε μια από τις περιστροφές της. Το κίτρινο ρέλι είχε τυλιχτεί στο ισχνό της σώμα. Είχε κατρακυλήσει στα ξυπόλητα πόδια της. «Είσαι καλά;» τον είχε ρωτήσει ζυγώνοντας κι εκείνος είχε στρέψει το πρησμένο του πρόσωπο αλλού. Ο φράχτης έλαμπε λευκός και στητός ανάμεσά τους, μα το κορίτσι είχε σκαρφαλώσει. Είχε καθίσει δίπλα του με την κα-

ναρινή ουρά της να σκίζεται μπλεγμένη σε έναν πάσσαλο. Το χέρι της είχε χαϊδέψει το γυμνό του κρανίο. «Θα μεγαλώσουν», τον είχε καθησυχάσει. «Κι εσύ θα μεγαλώσεις».

Την είχε κοιτάξει μέσα από τα κενά των δαχτύλων του, ρουφώντας τη μύτη του. Του είχε ελευθερώσει το πρόσωπο. Το είχε περιεργαστεί για μια ανάσα. Του είχε φιλήσει αμυγχές και ματωμένα χείλη. Μετά σαν άνεμος είχε περάσει τον περίβολο κι είχε χαθεί στον κόσμο όπου οι νεράιδες ζουν. Εκεί όπου οι πατεράδες παίζουν με τους γιους τους και τρώνε νηφάλιοι με τη γυναίκα τους.

Ο καφές είχε κρυώσει. Πήγε στην κουζίνα να ετοιμάσει φρέσκο. Το παράθυρο είχε ακόμα τα γλαστράκια με τα βοτάνια στο περβάζι του και τις μαυρισμένες κεντητές κουρτίνες, προίκα της θείας που δεν αξιοποιήθηκε ποτέ. Ήταν περήφανη για τα μπαούλα με τα χειροποίητα καλύμματα και τα πετσετάκια, για τα ασημικά και τα εισαγόμενα αντικείμενα που μετέτρεπαν το απομονωμένο της καταφύγιο σε κέντρο διερχομένων. Τη θυμόταν να περιμένει, ντυμένη στα κυριακάτικα της, τις γειτόνισσες για να δουν τις ευρωπαϊκές συσκευές και τα αλλοπρόσαλλα μπιχλιμπίδια της, που κόστιζαν όσο τα ενοίκια τριών μηνών για τις περισσότερες επισκέπτριες. Κι όσο επιδείκνυε τα αποκτήματά της, έτρωγαν το γλυκό της κι έπιναν το τσάι της και, μόλις διάβαιναν το κατώφλι της, βλαστήμαγαν τα λεφτά και την υπεροψία της.

Κάθισε στη θέση του. Κάπου μια καμπάνα σήμανε έξι. Μάζεψε την εφημερίδα από το πάτωμα και την ξεφύλλισε. Μα η προσοχή του ήταν στραμμένη απέναντι.

Είχε ρωτήσει την επόμενη μέρα τη θεία ποιο ήταν το κορίτσι. «Η κυρία Λόζερι μένει μόνη. Δεν έχει συγγενείς», είχε μουρμουρίσει προσηλωμένη στο κέντημά της.

Είχε σκεφτεί ότι δεν του έλεγε αλήθεια για να μην είναι ποτέ του ευτυχισμένος. Πίστευε πως οι δυστυχισμένοι άνθρωποι ξερνάνε ψέματα κι απελπισία σε κάθε ψήγμα ελπίδας που γεννιέται δίπλα τους, για να μην εκλείψει ποτέ η μειοψηφική τους φάρα. Είχε γνωρίσει πολλούς καταπιεσμένους μικρόψυχους μπάσταρδους στη ζωή του. Τους αναγνώριζε εύκολα, όπως θα έκανε με τον εαυτό του στον καθρέφτη. Έριξε τη φυλλάδα στο τραπεζάκι. Οι γροθιές σφίχτηκαν πάνω στους μηρούς του. Τα χείλη του σχημάτισαν μια γαλακτερή ρωγμή πίσω από τα γένια του. Θα μπορούσε να χτίσει ολόκληρο κάστρο με τα κορμιά των καθαρμάτων που τον περιέπαιζαν από όταν θυμόταν να νιώθει πόνο.

Ρουθούνισε και κύλησε πάλι στη λήθη του παρελθόντος.

Μια βραδιά, θα 'ταν δε θα 'ταν δεκαπέντε χρονών, άραζε στο κούτσουρο όπου έκοβαν τα ξύλα για το τζάκι. Τα αστέρια ξεκολλούσαν από τα μαύρα νερά του σύμπαντος κι έγδερναν τον ουρανό. Γλιστρούσαν πύρινες σταγόνες στο αδιάφανο τζάμι, έλιωναν. Η μάνα του έκλαιγε στον επάνω όροφο. Η θεία μαντάριζε κάλτσες και μοιρολογούσε τις αγάριστες γυναίκες που δεν ικανοποιούνταν με τίποτα. *Τίποτα*; Έξυνε το μπράτσο του. Φολίδες ξεραμένου αίματος αποκάλυπταν κρατήρες αιμορραγίας. Το πουκάμισό του, πεταμένο πίσω, δεν έκανε ούτε για επίδεσμος.

Ευχόταν να πέθαιναν όλοι. Καλοί, κακοί, αδιάφοροι. Να εμφανιζόταν ένας πελώριος σπόγγος και να απορροφούσε κουβέντες και πράξεις, και πάνω από όλα, αναμνήσεις. Άκουγε την τοιριχτή φωνή της θείας να μαλώνει τη μάνα του, κι εκείνη να θρηνεί την τσαλακωμένη της αξιοπρέπεια. Άβουλη και βουβή, νεκρή ακόμα κι όσο ανέπνεε.

Στο σκοτάδι μια πόρτα είχε γείρει αργά πάνω στο κούφωμα.

Ανάσαινε από το στόμα, ο σπασμένος χόνδρος της μύτης του είχε πρηστεί κι αισθανόταν σαν να κουβαλούσε μια μάζα λιωμένο κρέας στο κέντρο του κεφαλιού του. Η γεύση του άλλαξε αμυδρά. Έψαξε στο έρεβος. Διέκρινε το κεντρικό κτίσμα, τα παράσπιτα, τα αγριοράδικα. Κι εκεί, στην άκρη της μάντρας, ένα σάλι περιδινούνταν. Στο αστρόφεγγο μια σιλουέτα στεκόταν. Ευθυτενής, με τα μακριά μαλλιά να ελίσσονται σαν πλοκάμια γύρω από το άμορφο πρόσωπό της.

Ήξερε ότι το οίκημα ήταν ακατοίκητο. Από όταν πέθανε η γριά μοδίστρα, μαδέρια καρφώθηκαν στα παράθυρα και στις πόρτες. Το δέρμα της πλάσης ξεριζώθηκε, σωρεύτηκε στους αρμούς. Τα παιδιά το απέφευγαν γιατί είχαν δει το φάντασμα της Λόζερι στην ταλαιπωρημένη κουνιστή πολυθρόνα να τους χαμογελά. Κάποιος, παρ' όλα αυτά, είχε τρυπώσει μαζί με τον αγέρα στο αραχνιασμένο σπίτι. Τι αξία είχε να διαρρήξει κανείς ένα άδειο καβούκι για να κάτσει στον υπαίθριο χώρο του;

Ακροπατώντας, πλησίασε τη φιγούρα. Όσο η απόσταση ελαττωνόταν, τόσο το στομάχι του συρρικνωνόταν. Το περίγραμμα γινόταν άβολα οικείο. Ξεροκατάπιε. Το κορμί ήταν στραμμένο προς το χωράφι και το δασύλλιο. Οι ώμοι γυμνοί,

ο λαιμός αγαλματένιος. Γνώριζε την όψη της προτού γυρίσει προς το μέρος του. Το ύψος είχε αλλάξει, μα το σουλούπι παρέμενε απαράλλαχτο.

Είχε βολεντεί στη δική του πλευρά του φράχτη. Ριγούσε, όχι τόσο από το κρύο, όσο από την ομορφιά του σχεδόν γυμνού σώματος. Τα δάχτυλά της είχαν γυρέψει το χέρι του. Είχαν αγκαλιαστεί ύστερα από ώρα, με τα ξύλα υγρά ανάμεσά τους. Τα μαλλιά της του γαργαλούσαν το στέρνο, αγκιστρώνονταν στο αξύριστο σαγόνι του. Και για δεύτερη φορά στη ζωή του ένιωθε αγάπη.

Δεν είχαν μιλήσει. Δε χρειαζόταν.

Το χάραμα είχε ξυπνήσει στο πατημένο γρασίδι. Η θέση δίπλα του ζεστή. Η χλόη ανασηκωνόταν ράθυμα. Είχε κοιτάξει το βικτοριανό πίσω του. Είχε συρθεί κάτω από την περίφραξη. Η πόρτα ήταν αιχμάλωτη στις τάβλες. Οι πρόκες ξεχώριζαν σκουριασμένες. Είχε επιχειρήσει να τραβήξει τα ξύλα. Δεν μπορούσε. Δεν υπήρχε περίπτωση να είχε ανοίξει αυτή η είσοδος χτες.

Σκίρτησε. Όποτε τη θυμόταν, η ψυχή του στριφογύριζε. Γινόταν θεόρατη, εγκλωβιζόταν, δυσανασχετούσε. Ποτέ δεν έμαθε το όνομά της. *Δεν τον ενδιέφερε ή δεν το είχε επιδιώξει;* Μια λέξη δε θα άλλαζε τα αισθήματά του. Δε θα μετέτρεπε τη ζωή του σε κάτι καλύτερο.

Η μάνα του εκείνη την περίοδο είχε αρχίσει να μοιάζει στην αδελφή της. Από όταν αποφάσισε ότι ένα βέλο και οι έξοδοι μετά τη δύση ήταν η λύση στην καθημερινή κλοτσοπατινάδα του αντρός της, είχε μεταλλαχτεί σε ένα είδος βρικόλακα. Τη

μέρα περιφερόταν πίσω από κλειστές κουρτίνες, αμίλητη, θυμωμένη με τους άλλους, μα ποτέ με τον εαυτό της. Μαγείρευε, έραβε, καθάριζε και ποτέ δεν ασχολιόταν μαζί του. Εκείνος ανήκε στους *φταίχτες*. Είχε *ξαποστείλει* τον αδελφό του. Και το πλήρωνε από όταν γεννήθηκε, δέσμιος μουγκρητών και σπρωξιμάτων. Μήτε δωμάτιο δεν είχε αποκτήσει ποτέ. Κοιμόταν σε καναπέδες, ράντζα, χαλιά.

Πολλές φορές κλεινόταν στο κελάρι. Έπαιρνε μια λάμπα πετρελαίου, ένα βάζο ξηρούς καρπούς και μια κουβέρτα. Κρυβόταν εκεί όλη μέρα. Δεν είχε φίλους να τον αναζητήσουν. Δασκάλους να παρατηρήσουν την απουσία του. Ξάπλωνε στις νοτισμένες πλάκες, οσφραίνόταν σαν αγρίμι την ξινοσμένη μπόχα του μούστου. Αφουγκραζόταν τα βήματα των περαστικών, τις ρόδες των παραφορτωμένων κάρων. Βυθισμένος πίσω από τη σκονισμένη παλιατσαρία, απολάμβανε έναν κόσμο χωρίς καβγάδες.

Βγήκε στον δρόμο. Η ομίχλη αραίωνε κι ο κόσμος πύκνωνε στην ανηφόρα. Φόρεσε το καπέλο του και κίνησε για την αποβάθρα. Το κρύο ήταν τσουχτερό καθώς ο ήλιος ήταν εξαφανισμένος πίσω από καντάρια νεφών. Μια άμαξα σκλήρισε περνώντας από δίπλα του. Χάιδεψε το άλογο και άγγιξε το μπορτο για να χαιρετήσει τον οδηγό.

Βύθισε τα χέρια στις τσέπες και συλλογίστηκε πόσο όμορφα θα ζούσε αν αγόραζε μια αγροικία και τη γέμιζε ζώα. Θα έστηνε το δικό του ιπποφορβείο. Θα απομονωνόταν και θα ηρεμούσε.

Μειδίασε. Με τον μισθό που έπαιρνε, θα υλοποιούσε το όνειρό του σε τρεις ζωές.

«Θα έρθεις το βράδυ;»

«Πού;» ρώτησε μπουκωμένος ξερό ψωμί και μπαγιατίτικο κρέας.

«Λέμε να μαζευτούμε για καριά μπίρα και πόκερ».

Κατάπια με θόρυβο κι ένευσε αρνητικά. «Έχω δουλειά».

Κατέβασε μονορούφι τον καφέ του. «Πάντα έχεις. Ποτέ όμως δεν παράγεις έργο».

Δεν απάντησε. Ορθώθηκε στην άκρη της προκυμαίας. Αγνά ντειψε τα πλοία που αριβάραν. Μυρμήγκια ιδρωμένα οι εργάτες φόρτωναν ή άδειαζαν αμπάρια. Επιβάτες στριμώχονταν στις προβλήτες και νευρίαζαν με τις καθυστερήσεις. Ευκαιρίες και απογοητεύσεις τους ακολουθούσαν.

Ήλπιζε μια μέρα να στεκόταν σε εκείνη την πλευρά του λιμανιού με μια βάλιτσα στο χέρι κι ένα εισιτήριο χωρίς επιστροφή στην τσέπη. Ονειρευόταν να γυρίσει στην πατρίδα των παππούδων του. Να μυρίσει την τύρφη και τους πράσινους λόφους. Να ενσωματωθεί στο άγνωστο.

Μάζεψε τα υπολείμματα του φαγητού του. Τα πέταξε στους γλάρους. Τα πουλιά έκρωζαν, τσακώνονταν για τις μουλιασμένες μπουκιές προτού βουλιάξουν στη βρόμικη θάλασσα. Κάπου στον ορίζοντα μια αστραπή έσκισε τα σύννεφα.

«Δε χρειάζεται να αποξενώνεσαι».

Τα μάτια του άλλαξαν εστίαση. «Πρέπει να συμμαζέψω το σπίτι. Ζω έναν μήνα μέσα σε δαντελωτές μαξιλάρες και μαραμένα παρτέρια. Μέχρι και στις ντουλάπες κρέμονται τα φορέματα της θείας μου. Δε νομίζεις πως πρέπει να προσαρμόσω τον χώρο στα μέτρα μου;»

«Έχεις δίκιο. Αλλά δεν είναι ανάγκη να τα κάνεις όλα σήμερα».

«Μάλλον».

Σηκώθηκε. Τίναξε τα ψίχουλα από το παντελόνι του. «Τουλάχιστον θα το σκεφτείς;»

Η φωνή του επιστάτη κάλυψε την απάντησή του. Ώρα να επιστρέψουν.

Ξεφόρτωναν κιβώτια. Πύργοι βλάσταιναν γύρω τους. Φυλάκιζαν μέσα τους την ψαρίλα και κράταγαν μακριά τη βαβούρα. Σκεφτόταν τις αλλαγές που έπρεπε να κάνει. Θα μαστόρευε για μήνες μέχρι να φέρει το κτίσμα στα ίσα του: τα σκαλοπάτια σάπια, η καμινάδα στουμπωμένη, τα παντζούρια ξεχαρβαλωμένα, η μπογιά φουσκαλιασμένη, τα πατώματα ήθελαν ξήλωμα, οι ταπετσαρίες αλλαγή. Τα χέρια του έμειναν μετέωρα. Το σημάδι στον παράμεσό του λειασμένο.

Παντρεύτηκαν ένα απόγευμα του Θεριστή, σε μια εκκλησία με μια ξεθωριασμένη τοιχογραφία κι έναν ιερέα με μπαλωμένα άμφια. Ξυπόλητοι μπροστά του, με τα χέρια πλεγμένα, πίστευαν ότι είναι άτρωτοι. Είχαν ζήσει τον έρωτα κάτω από δέντρα, κοντά σε λίμνες, μακριά από μια στέγη.

Ο πατέρας της τον άκουσε να λέει ότι είχαν ήδη τελέσει το μυστήριο ενώπιον Θεού και ανθρώπων, ότι θα έκανε την κόρη του ευτυχισμένη, ότι... ότι... ότι...

Η ροζιασμένη παλάμη είχε κοπανήσει το τραπέζι. *Βλακείες!* Τι σκατά ήξεραν δυο δεκαεφτάχρονα από μυστήρια και ευτυχίες. *Πού θα έμεναν; Τι θα έτρωγαν; Πώς;...*

Μα τα νιάτα δε γνωρίζουν επιρρήματα. Πιάνουν την άμμο, χτίζουν κάστρα και θαρρούν ότι ο άνεμος θα τα προσπεράσει, η βροχή δε θα τα αγγίξει, κανείς δε θα τα γκρεμίσει. Ίσως και να έχουν δίκιο. Για τα πρώτα χρόνια, τουλάχιστον.

Η μέση του τον πόναγε. Σκούπισε τον ιδρώτα από το μέτωπό του κι έριξε μια ματιά έξω. Σουρούπωνε. Το ψιλόβροχο δεν είχε κοπάσει. Χασμουρήθηκε κι έπιασε το επόμενο κιβώτιο. Καλό θα ήταν να είχε ακούσει τον γέρο. Θα γλίτωνε αρκετά χρόνια και πολλά γιατί και πού και πώς.